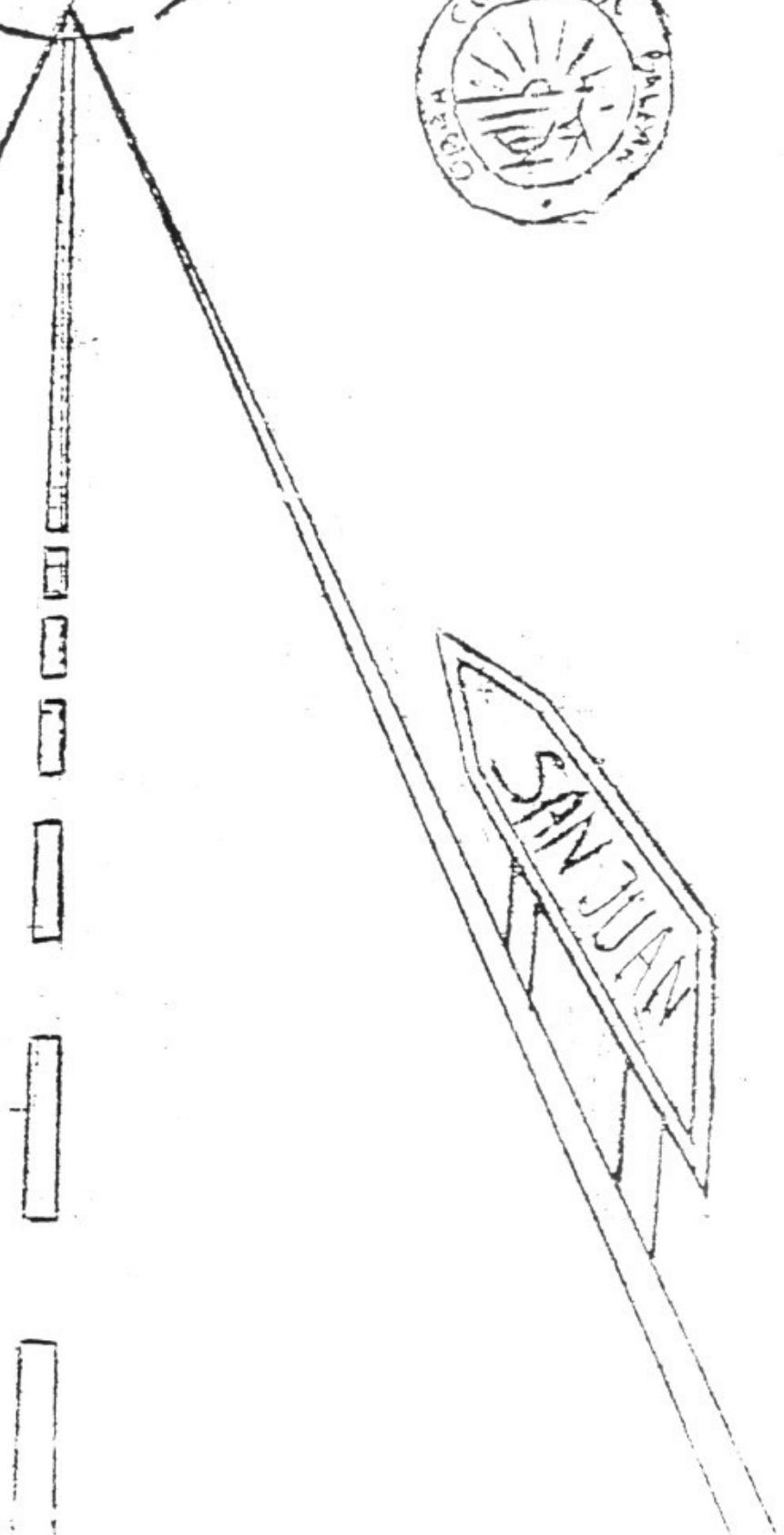
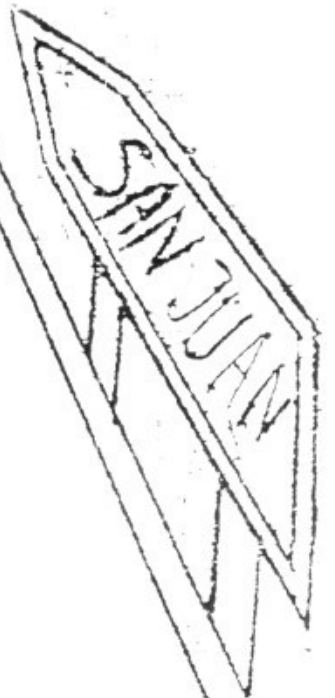

Mel i Sucre

BOLLETI DE L'O.C.B. DE SANT JOAN
D'US INTERN PELS SOCIS. n° 3

28-9-80

COOPERATIVISME.

A la lògica conveniència d'adaptar-se a les modes i necessitats actuals, s'hi afageix també, la necessitat de que els pagesos es juntin en grups o cooperatives, per així poder intentar resoldre més bé els seus problemes.

Creure que de la crisi actual en sortirem com si res hagués passat, és d'una absoluta ingenuïtat.

Estem davant una agricultura en crisi, per la qual hem de lluitar, per tal de trobar noves alternatives. El cooperativisme pot ésser una d'aquestes alternatives, especialment per a les petites i mitjanes empreses agrícoles.

— Els petits i mitjans agricultors, si no s'uncixon ara, a la llarga el tendran tot perdut i desapareixeran perquè no podran fer front al nou sistema de relacions econòmiques que dins la nostra àrea geo-política poc a poc es va imposant.

El que vol el gran capital és que el conjunt d'empreses petites es descolectin unes de les altres, per tal de dominar el sector econòmic en què es mouen.

En aquest poble nostre, crec que s'aconsegueix un bon funcionament per la cooperativitat, encara que fins fa poc temps, no s'havien despertat aquestos inquietuts, de cara a l'agricultura. Però si que en altres aspectes els santjoaners hem demostrat que sabem unir-nos i col·laborar junts, com hem demostrat en la quantitat d'entitats que funcionen, com són: la Penya Motorista, l'Associació de Parcs, el Club de Fútbol, la Societat de Caçadors, el Centre Cultural, la Germandat de Eclauradors, la mateixa Cooperativa, etc...

Tot això demostra la gran capacitat d'unió que tenim els santjoaners.

Antoni Sastre i Gaià.

EL VI I LA SOCIETAT DE CONSUM.

El vi és suc fermentat de la substància líquida del raïm fresc. Es compon d'aigua i d'altres substàncies en dissolució, entre les que les més importants són: etanol, glicerina, àcid tartàric, CO₂, així com diverses matèries colorants i altres productes no ben coneguts, que són els que li donen el seu aroma particular.

Des de fa uns 3.000 anys que el vi s'ha anat preparant de la mateixa manera, però valtequí que avui en dia després d'una elemental preparació que ens dona molt que desitjar, surten uns vins de qualitat no massa clara.

Podem dubtar de la qualitat del vi degut a que la competència dins la societat de consum obliga a abaratar el cost de la seva fabricació. Els productes químics solucionen el problema al fabricant. Tals són els colorants, certs adolorants, etanol, àcid tartàric, e altres productes no tan químics com l'aigua, segons que en vistes als preus de venda se li vulgui augmentar o disminuir artificialment la seva qualitat.

En el cas del "champagne" derivat del vi, la seva espumositat normalment s'aconsegueix amb el afegit artificial del CO₂, d'una manera no natural.

L'adquisició del vi preparat de la forma tradicional és exclusiva dels rics o dels que viuen en contacte directe amb el camp.

Hem de plànyer la falta d'un eficaç control de la qualitat dels productes alimenticis per part de l'autoritat competent. Però el principal causant és la societat de consum, que du a situacions com aquesta.

Editor: Banca Comarcal

EL SETÈ ANIVERSARI.

Aquests dies es celebra un trist i cruu aniversari, el setè: la matança i el cop d'estat a Xile. L'any 1973, l'onze de setembre el general Pinochet va acabar amb una de les més florides democràcies de la Hispanoamèrica, que N'Allende havia forjat. Tots els xilens recordaran durant molt de temps l'entrada dels militars al Palau de la Moneda, residència del cap de govern: assassinats un darrera l'altra; molts d'homes i dones, de tota casta, no tornaren a veure el cel clapat d'estels, els seus ulls foren tancats a cops de metrallera. Les matances continuaren durant un parell de dies, sobretot: l'entrada a la Universitat amb tanquetes, milers de cossos foren abatuts per les bales, i el tretze de setembre a l'Estadi de Xile, on també molts d'homes i dones foren assassinats, entre ells un dels més importants cantautors, poetes i folkloristes de parla castellana, Víctor Jara.

Ara vist quan qualque cosa comença a anar un poc bé, qualcú s'encarrega de destruir-ho. La democràcia duu aquestes coses. És clar, els militars xilens cregueren que era molt millor fer estar el poble a la retxa que no que funcionàs amb un vent cim a socialitzant. Les metralleres són les que comanden, el poble no compta per res de res, és un zero a l'esquerra.

I encara, avui, per acabar-ho d'arrenjar, aquest setè aniversari ha estat commemorada amb una farsa, un plebiscit, en el qual es demanava el poble si volia la continuació de l'autarquia o "millor" canviar de règim; però com és clar, els militars xilens n'han sortit guanyadors. Un dictador mai no pot perdre una consulta, ja que si fos al contrari seria una total contradicció.

Esperem que els militars no tornin a casa nostra, i ens facin tancar les portes, perquè si així fos eston ben arrenjats.

Joan Font.

Murieron 3600
uno tras otro,
3600 mataron
uno tras otro .

Serían 3600
ensordecidos,
y fueron 3600
enmudecidos.

La escuela Sta. María
vio sangre obrera,
la sangre que conocía
sólo miseria.

La escuela Sta. María
fue el estermínio
de vida que se moría
sólo al alarido.

3600 miradas
que se apagaron,
3500 obreros
asesinados.

Fragment de la Cantata a

Cap una nomenclatura popular

Com diu al seu llibre, o millor dit a la introducció dels "Carrers de Montuïri" en Joan Miralles: Cada vegada hi ha una major inquietud per recobrar en tots els aspectes la nostra personalitat com a poble. Resulta evident que d'una manera o de l'altra es fa necessari arribar en aquesta nomenclatura popular i tradicional.

Un grup de joves animats i amb afany de fer feina s'han informat i han consultat l'Arxiu Municipal, Diccionari Alcover-McClí, el llibre citat, abans i naturalment les consultes particulars de cada un de nosaltres. Per això us adelantam una síntesis de lo que pot esser el informe que surtí a llum.

A cada poble determinat tant si és un poble de vora mar o del plà hi ha una característica comuna respecte al seu nom de carrers: que tots passen noms de significació política. Aquests noms quasi mai solen ésser noms naturals o populars sinó noms imposats arrel de diversos govèrns i més concretament en temps de la guerra civil. Sinó a Sant Joan basta comprovar tots aquests noms de caire polític i ho veurem, tots foren imposats quan va entrar en Franco.

Llavors tenim els noms naturals o populars que ningú ha canviat i que tothom parla. Aquests noms solen ésser els més antics. D'aquests n'hi ha d'origen eclesiàstic, de topografia urbana, benefactors i habitants del poble i de personatges del món de la cultura.

Com veim hi ha dues classes de classificació dels noms dels carrers: els noms imposats i els noms naturals o populars.

Ara tenguem en compte tot aquest anàlisi perquè no hem de dir: me'n vaig pel carrer topt per "la calle julio Ruiz de Aida" i d'aquesta manera anirem fent país.

Nota: qui s'interessa per els noms dels carrers faria bé en llegir el llibre d'en Joan Miralles, "els Carrers de Montuïri".

Per aquest grup

Miquel Company

Jo cant per sa llaurada
amb sa llengo des meu poble
que Mallorca terra noble,
tants de pics trepitjada.

Ja hi tornam a esser! La temporada futbolística està començant; i de quina manera! Enguany hi haurà més futbol que mai.

Aquesta temporada el Club Esportiu Sant Joan estarà compost per quatre equips: Alevins, sota la direcció d'En Joan Company (ferrer mena); Infantils, dirigits per En Miquel Gaià (fideuer) i En Miquel Bauçà (d'es saig); Juvenils, sota les directrius d'En Josep Ribes, i per acabar, l'equip de regional, que està a les ordres de Lluís Ramburgo.

La nostra missió és que, a més d'estar ben entretenguts d'aquí un parell d'anys hi hagi un bon de categoria regional, així com que tampoc no desapareixi el futbol a la nostra vila. Per tot això hem cregut que seria molt útil la creació de dos nous equips: alevins i infantils. Tots esperem que d'aquí a un temps no molt llunyà podrem recollir els fruits que ara hem sembrat.

Aquest augment en dos nous equips suposa una petita pujada en el presupost global del Club, i per tant, això fa que aquesta temporada les quotes dels socis sien un poc superiors. Enguany les quotes són les següents: 3000 ptes., amb la qual es permet veure tots els partits que es celebren al camp de Son Juny; 2000 ptes., amb la qual només es permet veure els partits de categoria regional, i 1000 ptes., per les dones.

Com sempre, totes les coses duen problemes; si no és una és l'altra. Per a començar els àrbitres ens obligaren a tancar el passadís de sortida, cosa que ens ha costat bastants de doblers. Després el problema de l'entrenador, que fins fa un mes no en vam trobar cap; el que ha fet que la nostra preparació física, en aquests moments, no sia l'adequada. Una altra adversitat ha estat que N'Amador d'es Camp es va trencar una cama, per la qual cosa ens hem vist obligats a fitxar un jugador extern, En Tomeu Xorris (montuïrer). També hem d'agrair l'excel·lent col·laboració al porter Tolo Barceló (vilafranquer), que també ha estat fitxat per no res, ja que només hi havia un porter. I ara el problema dels juvenils el nostre entrenador pensa que necessitem dos jugadors més, un central i un centre-campista, i com és clar, nosaltres ho demanarem als juvenils, però es negaren en rodó, pel que, L'entrenador, quasi quasi ens obliga a dur dos externs més, cosa que avui encara no succeït per problemes de treball. Pel que a mi respecta esper que això no sia una realitat, ja que m'estim més a jugar amb els santjoaners que hi ha que no haver d'emprar gent forana.

I ara passant a parlar dels resultats, que és el que més interessa, hem de dir que no és que ens hagin estat molt favorables, ja que els alevins han sofert una greu derrota, 7-0, amb un equip de Manacor, i un empat, 2-2, amb el Sineu. pel que respecta als infantils, la situació encara és més difícil, ja que han perdut els seus partits per bastants de gols de diferència; però hem de pensar que aquests dos equips comencen enguany i és molt normal que la primera vegada no els vagi també com tocaria. Els juvenils guanyaren el primer partit, 1-0, amb el Vilafranca, i perderen el segon contra l'Arnau, 3-0. Quant al que respecta als de regional direm que el primer 3-1. el segon 2-4 i el tercer 5-1.

IDOLS I FANATISME.

Avui, dins un món cada vegada més poblat i gent necessita d'uns ídols, unes persones a les quals mitificar i idealitzar, per fer d'ells els seus amos i senyors, els quals, com és de suposar, no tendran cap fallada i seran infalibles de cap als seus seguidors; per tant podran fer i desfer així com voldran i sense donar cap tipus de explicació a ningú.

La gent, en general, necessita d'aquests ídols, van darrera ells, degut, principalment a la bona publicitat que van d'ells els mitjans informatius (hem de tenir en compte que aquests ídols surten sempre, o quasi sempre, gràcies a les labors dels poderosos capitosts de les multinacionals, que dominen d'aquesta manera tot el món financer, i per tant social). Això fa que s'anuli, en molts de casos, la capacitat de crítica dels seus seguidors, d'aquesta manera van darrera ells amb els ulls tancats, sense raonar gens sobresi el que fa el seu "ídol" és perjudicial o beneficiós per els seus seguidors, i per tot el poble en general.

Aquests ídols, com he dit abans, surten quasi sempre gràcies a les labors de les multinacionals, ara bé, aquestes multinacionals, tenen unes raons ben estudiades, per fer sortir una determinada persona com a ídol, i quasi sempre, per no dir sempre, solen ésser econòmiques.

Arriba un moment en el qual la capacitat de crítica dels seguidors dels ídols ha estat totalment anulada, d'aquesta manera els ídols, poden regir el món (sempre "aconsellats" per els seus respectius senyors).

Està ben clar el perquè ~~exis~~ hi ha ídols: la gent els necessita; ara això darrer ja no està tan clar. Perquè els necessita?, aquesta és una pregunta bastant mala de contestar. Pot-ser sigui que la gent ja està tan mentalitzada de la seva existència que ja els veuen com a una realitat quotidiana, que forma part de la seva vida, és a dir, la gent veu tan normal el tenir una casa, uns amics, uns fills, etc..., com el tenir el seu propi ídol.

O pot ser també, que la humanitat hagi arribat a una etapa de conformisme i alineament total, que ha fet dels sers humans unes màquines vives, seguidores incondicionals d'uns ídols (que pocs pics representen uns ideals), en els quals veuen reflectades les seves pròpies il·lusions i tot allò que voldrien ésser (d'aquí que es donin als pobles i ciutats, els "petits ídols", que són una imatge, la més acostada possible a l'ídol real).

O pot ser, també, que sigui una mescla de tot això, i de moltes altres coses més, totes regides i controlades per els capitosts, que volen fer dels pobles un esbart de màquines que visquin als seus peus, i fer-se rics i viure bé gràcies a aquesta llista interminable, de fans, seguidors incondicionals.

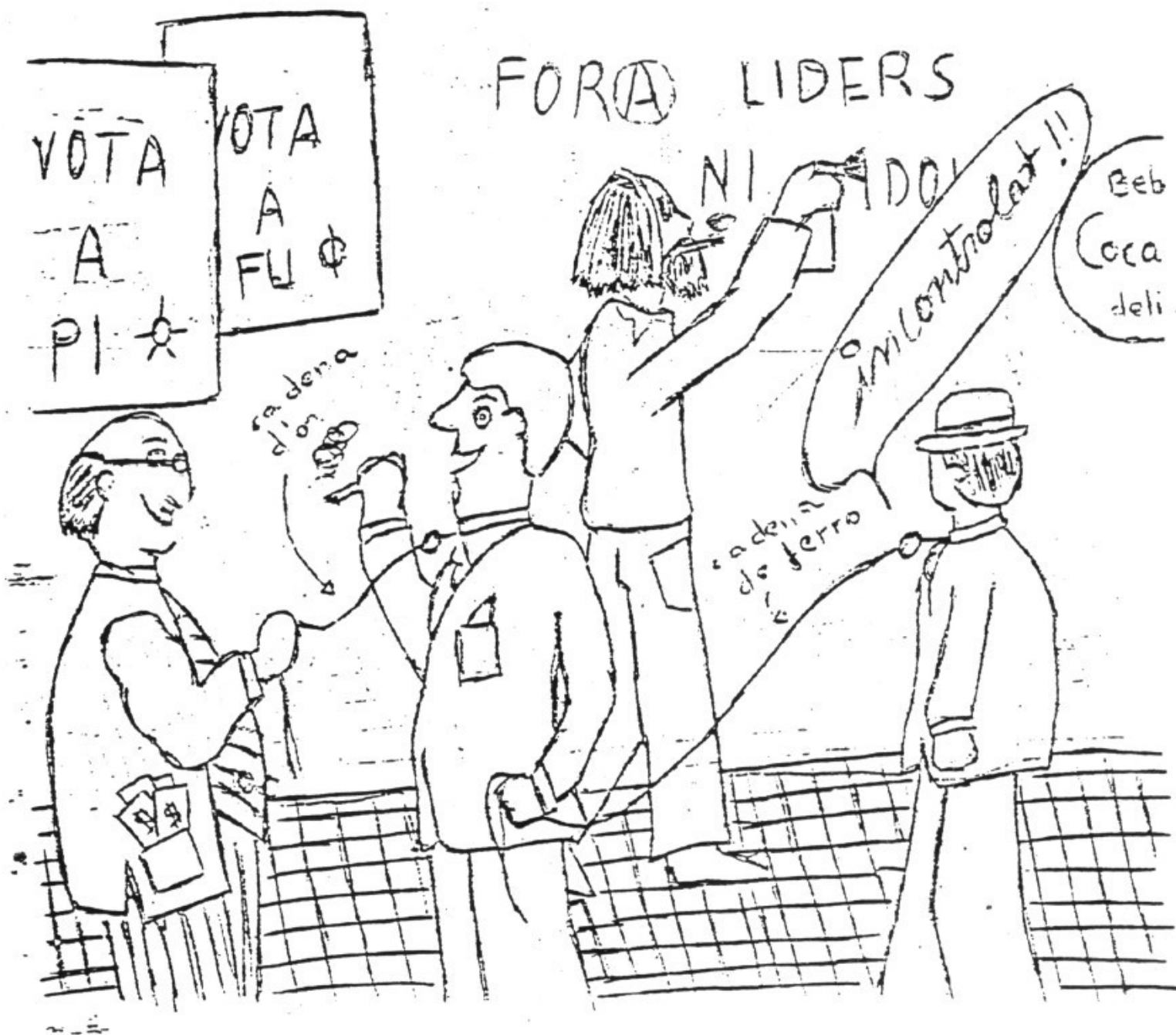
El que està ben clar, és que moltes injustícies acabaríen si les persones deixessin de creure amb ídols, i en tot el que ells representen, i aprenguessin a viure per

ells mateixos in en ajuda mútua amb els seus veïns i conciutadans, fora tenir necessitat d'ídols ni falses il·lusions.

Però dintre d'aquest món, així com està, els que lluiten per aquest alliberament de les persones, quasi sempre són tractats com a inútils i ignorants per la gran majoria de la gent, amb el que es desmoralitzen i acaben com la gran majoria de la gent, i així, cada dia que passa, aquests ídols tenen cada vegada més seguidors i per tant més poder (en realitat els que tenen més poder són els senyors dels ídols).

No ens hauríem d'obrir els ulls un dia d'aquests?.

mateu sastre i joan.

Des de fa un cert temps, sembla que la gent escriu més sovint en català, cosa que no ocorria temps arrera.

Molts de fets ens donen testimoni d'això: Hi ha moltes empreses o entitats que es posen el seu nom en català; de cada vegada surten més revistes i periòdics en català; i inclús, la gent corregeix el seu nom posant-lo en català.

La llengua catalana ha subsistit malgrat les repressions que ha hagut de soportar. A aquesta benescuda que ha fet el català hi ha que donar-li la benvinguda i que segueixi endavant.

Però alerta! Pot haver-hi una confusió amb el nom de català, que ha estat causa de moltes discussions. Quan deim que s'ha de xerrar en català, no es tracta de parlar el català que es xerra a Catalunya. Això és un mal entès. La varietat mallorquina que xerrem a Mallorca és català, així com ho és el menorquí, el lleidetà, el valencià, etc. El mateix cas ocorreix en qualsevol altre llengua, com per exemple la que coneixem tots, el castellà, que té unes varietats idiomàtiques o dialectals (l'andalús, el murcià, el madrileny, etc.).

El fet que s'hagi volgut confeccionar una gramàtica mallorquina, no té raó de ser, és una aberració. La gent que està a favor d'això demostra o bé una manca de culturalització, o bé unes ganes de destruir la nostra cultura per imposar-nos una altra. Seria el mateix cas que voler fer una gramàtica andalusa.

La llengua és un concepte abstracte. Està formada per diversos dialectes que es parlen a cada una de les distintes parts de la zona que abarca. El model ideal de tots els dialectes és la llengua, la llengua escrita o la que empran els literats i escriptors.

Joan Font.

CARTA OBERTA A DON JOAN BARCELÓ.

Don Joan Barceló, batle de San Juan:

Vull fer l'hi una recriminació i al mateix temps un crit a la consciència dels santjoaners.

Vaig llegir, per les pasades festes, una petita "composició" "pèctica" exposada al nou tauló d'anuncis il·luminat de davant l'ajuntament (el tauló, almenca, molt decoratiu, i esper que sia popular, ja que l'ha pagat el poble), firmat per vostè que em va indignar particularment. Deia així:

" Tanca els ulls
i
veuràs sempre fosca
llavors sabràs el que és
un invident"

Deixant de banda la solemnitat de l'acta al que feia referència, vostè creu que basta tancar els ulls per saber el que és un invident? Creu que és tan senzill?

Senyor batle, això és senzillament no veure-hi-! Un invident és totalment el contrari que vostè a afirmat. (És necessari recordar aquí que els invidents són persones?). Un invident de naixement s'ha d'imaginar un món, perquè per no n'hi ha. No com nosaltres, ja que ens el donen fet. Per ell només existeix un món de sensibilitat i sensacions. Hi senten més (i no parli d'orelles precisament). Són més humans. I si partim de què els invidents són més humans que nosaltres, els vidents, com què basta tancar els ulls? Vostè és un home d'estudi, no pot decepcionar d'aquesta manera. Quina mare pot fer cas del que ensenyen els mestres, si vostè diu això? No Don Joan, no és això; ésser invident és més complex, és quasi una perfecció, per ell no existeixen les parets, només hi ha barreres: per aquí pas i per aquí no pas, i així han de viure. És més trist i més seriós que simplement tancar els ulls.

Per un invident d'accident, potser, és més trist encara. Hi ha els records de les coses ja vistes, un trauma insuperable, semblant al que senten els vells, pensant en la seva joventut. Aquí no hi ha l'extrema solució d'imaginar tot com els de naixement. Això és quasi un comal. Per ells només hi ha la diversió. I quina diversió pot trobar un invident? Una cosa té superació, superació i superació. Doncs no és com molts de nosaltres que deixen passar la vida, "ver venir" que diuem. Ells han de lluitar per suplir de qualque manera aquest defecte. Des d'un principi tenint que són persones, d'un altre que tenen més personalitat, a causa de la seva lloita. Encara creu que basta tancar els ulls? Senyor batle vostè ha desinformat inconscientment el poble de la realitat dels invidents. Això és quasi una apologia del terrorisme.

Res més, perdoni la possible duresa, però és necessari, no ho creu així?

LA DICTADURA AMB CAPA DEMOCRÀTICA

Actualment ens fan creure que estem a un país democràtic.

Entenc per nació democràtica aquella en que el poble exerceix el poder i pren part activa en les decisions polítiques del país.

Això pot parèixer a qualcú una benedictura. És una benedictura per la gent que pensa que de política just se n'han de preocupar els polítics, i els altres, com que no són polítics, just se n'han de preocupar de creure els qui les governa.

Participar de la política no vol dir militar en un partit polític a estè dins el govern. Des del moment que una persona viu en societat, conviu i es relaciona amb els altres, ja fa política, i encara més si paga uns impostos.

Al nostre país, encara no me n'he temut de que el poble exerceixi el poder tant a nivell local com nacional. I això que estem a un país democràtic, no sé que passaria si no hi estiguéssim. Amb una paraula, encara estem en el despotisme il·lustrat: "Todo para el pueblo, pero sin el pueblo".

I com diu en Lluís, lo del "centralisme democràtic; això si que me fa esclatar de riure". És la presa de pell més grossa en tota la història del segle. La gent que vota això és enganada. Els partits majoritaris empen tècniques de propaganda per fer creure que són ells els millors, cosa que aconseguen, i clar com que durant aquests passats quaranta anys estèvem avesats a fer lo que ens feien fer com un menut de cordeta, encara ara hi ha gent que segueix la mateixa trajectòria.

Però jo em deman: ¿Com és possible que un senyor amb americana i corbata, assegut a un escó (escó sofacama) del parlament pugui defensar els drets dels pagesos que se n'han d'anar cada dia tant si plou com si fa sol a sembrar lloses o a carvar llobedades, si no coneix ni viu els seus problemes?

En quant en el que es refereix a la democràcia a nivell de Sant Joan, a l'ajuntament hi ha una majoria de regidors d'un partit centralista. I als eleccions, la gent va elegir el partit d'un rotlet vermell i verd amb la cara

d'un senyor al costat. Supòs que ho feren així perquè creuen que aquest senyor és el que coneix millor i el que pot resoldre més bé els problemes que tenim a Sant Joan. Però es que : ¿No té dret tothom en decidir sobre les qüestions del seu poble?, i ¿quin dret té un senyor per decidir davant els altres?. Si ens contesten que el poble els hi ha donat aquesta confiança, això no es més que una trampa a on hi cau molta gent.

En el cas de les autonomies, hi ha per dir allò de "apaga i vamos". Quan el poder, a través dels mitjans de comunicació fa creure que es concedeixen les autonomies. I nosaltres, pensant tenir tots els forats tapats perquè no entrin les rates, llavors ens entra la rata callarda pel portal major.

I es que com diu en Lluís, no és això companys, no és això. Si volem fer poble, no hem de deixar que el mos facin 4 ò 5 persones perquè no sirà el nostre poble, sirà el seu poble.

Quí té fred de peus que el se tregui!

Joan Font

RECUPERAR LA NOSTRA CULTURA

La recuperació de la nostra identitat pròpia, és una feina hem de fer entre tots i que hem de començar com més prest millor, si no volem que Mallorca perdi aquesta identitat cultural pròpia, i copii una altra cultura, que no és la seva, ni mai l'ha estat.

Aquesta tasca de recuperació de la nostra cultura, ja ha començat, de moment, amb la publicació i posta en pràctica del decret de bilingüisme (encara que em permetesc dubtar de l'eficàcia d'aquest decret).

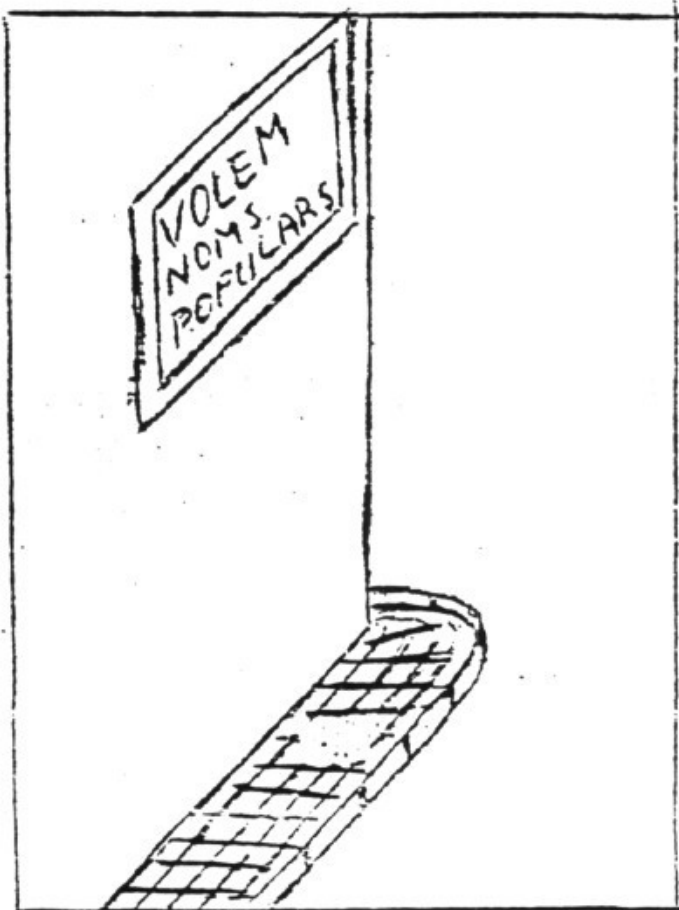
Però no hem de deixar la feina només per els professors, que seràn els encarregats d'ensenyar la nostra cultura i la nostra llengua a les escoles, nosaltres també hi hem de col·laborar. No ens podrem sentir realment mallorquins mentres a les nostres places i carrers, encara hi ha els rètols en castellà (i molts d'ells de clar matís polític); hem de començar ara mateix a demanar al nostre ajuntament, que canviï com més prest millor, aquestes inscripcions, perquè, quina dibta hi cal?... crec que a tots els santjoaners ens caurà molt més familiar aquests noms en la nostra llengua, encara que l'actual sigui el castellà.

Per ventura no ens sona molt millor plaça Nova, que plaza del General Franco?... o plaça Vella o de l'Església, que plaza del General Goded?... o plaça des pes des porcs, enlloc de plaza de José Calvo Sotelo?... o carrer Escavista, enlloc de calle de José Antonio?... o carrer tort, enlloc de calle de Julio Ruiz de Aldá?... o carrer de Petra, enlloc de calle de Petra?... o carrer de Fra Lluís Jaume, enlloc de calle de Fray Luis Jaume?... etc. O senzillament dir Sant Joan, enlloc de San Juan.

A dins Sant Joan hi ha actualment 51 carrers, dels quals només n'hi ha tan sols tres amb la nostra llengua: carrer de Mestre Mas, carrer de Mestre Rosselló i carrer del pare Rafel Ginard Bauçà.

L'Obra Cultural Balear a Sant Joan, ha elaborat un estudi sobre els carrers de Sant Joan i la seva antiga o popular denominació, que presentarà a l'Ajuntament juntament amb una petició de canviar els noms en castellà per els noms en català, esperam que sigui acceptada, que haviat es canviïn, i que, naturalment, tots els santjoaners la recolzin.

mateu sastre i joan.

TOTS "PASOTAS"

Vivim a una època social molt complexa, on és difícil i mal de fer comprendre la situació real que atravessem.

Una sèrie de tonteries i beneitures fan que la gent visca més separada, incomunicada, incompresa que a cap altre període històric recordat.

Una cosa molt freqüent és la mania d'encasellar a les persones i grups socials, posar una etiqueta a tothom com una peça de museu. El que afavoreix la separació, a pesar de que prediquin unió, identificació amb el poble, treballadors, marginats,....

- Aquells són d'U.C.D., no hi ha res que fer. L'altre del P.S.O.E., ja pots veure qui són. Aquell?, alerta, és un reaccionari del P.S.M.. El de més enllà és comunista, no és dels nostros. Uns són centralistes o nacionalistes, radicals, moderats, de dretes o d'esquerres,....

Tothom n'és servit. Ningú se'n pot escapar. Els que diuen que tot això no les interessa i passen d'aquest rollo, se les denomina "passotas", "marchosos",.... se porten i reaccionen igual que tots els altres. S'única diferència que hi podríem veure és que s'identifiquen amb grups diguem-les-hi,.... no polítics. Però és el mateix cas, perquè sabem ben cert que quan hi ha unes forces que mouen gent, hi ha "política".

Els humans ens identifiquem amb un grup o amb persones que convenen a un determinat moment. Quedem una mica cegats o enlluernats mirant coses que estan bastant enfora i no veim la realitat que trepíjam. I duim marxa de no veure-la mai. I ses persones que no van cegades pel mateix que noltros le considerem enemigues a combatre. Sense caure en que són ben igual que noltros, i el mal que pensam veure dins elles no és més que un reflexe del que duim al nostre interior, però no ho volem reconèixer per ésser més senzill dar la culpa als altres.

Hem d'anar ben alerta a les coses que deim i sobre tot a les que escrivim (encar és més perillós). A l'edat mitjana eren capaços de cremar-te o carregar-te de cadenes per pronunciar una blasfèmia, una heretgia o dir que la terra és rodona. Les blasfèmies i heretgies han canviat. Tal volta no te cremin. Però n'hi haurà que vendran per tu. I et trobaràs tot sol amb l'impressió d'èsser un element extrany. N'hi hauria d'haver molts que passessin d'això.

SET ANYS DE LA MORT DE VICTOR JARA.

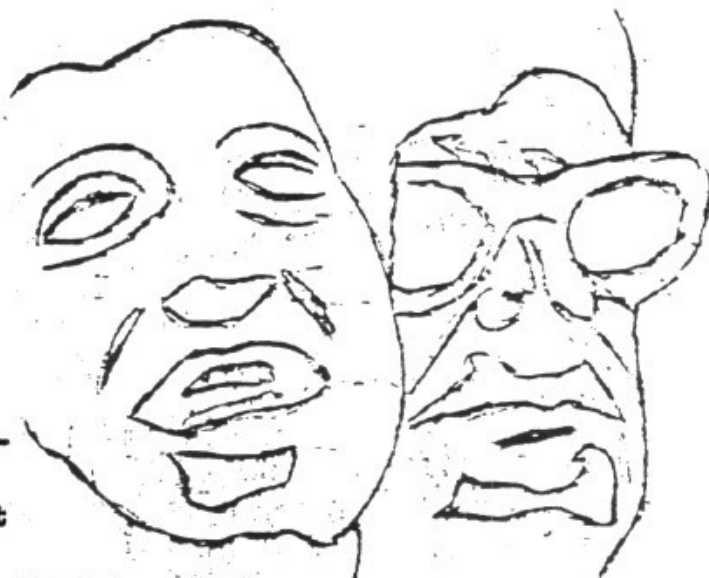
JARA i ALLENDE

El passat d'esset de setembre es van complir set anys de la mort del cantant xilè, Victor Jara, probablement una de les figures més destacades de la nova cançó xilena, i de la cançó protesta mundial.

Victor Jara morí el d'esset de setembre de l'any 1973, a l'estadi Xilè, situat a la capital xilena, on era prés, juntament amb tres mil siscents obrers a mans del general Augusto Pinochet, el qual va donar un cop d'estat contra el govern, elegit democràticament, de Salvador Allende (Allende també va morir, el vint-i-un de setembre).

Victor Jara, a més de cantant, va ésser també el director d'un dels teatres més vanguardistes de Xile. Va cantar, entre altres, amb el conjunt Quilapayun, màxim representant de la cançó xilena a l'exili.

Cal no oblidar que hi ha països al món en les llibertats han estat trespjegades criminalment, amb un sald de milers de morts a la seva esquena...entre ells, Victor Jara i Salvador Allende.

Te recuerdo, Amanda,
la calle mojada
corriendo a la fábrica
dónde trabajaba Manuel.
La sonrisa ancha,
la lluvia en el pelo,
no importaba nada,
ibas a encontrarte con él,
que partió a la sierra,
que nunca hiao nada,
que partió a la sierra
y en cinco minutos
quedó destrozado...

enatai saite i juan

SERVEIX PER RES?

De principi vull que la meua postura quedi clara. Crec que no serveix per res. Intentaré explicar-me.

El primer número d'aquesta revista anomenada "mel i sucre", paraula màgica que servia als dècils per alliberar-se d'una persecució a d'un càstig a un d'aquells jocs infantils que tots recordam, tingué una tirada de 300 exemplars de 12 fulls cada un. Són molts de fulls. Massa quilos de paper.

El segon fou un poc més racional, foren 90 exemplars de 23 fulls cada un.

Tots pensem que quan feim un article a una revista, o un acte de cara al poble cumlim el sagrat deure d'ajudar a l'altri, a la seva alliberació, a veure les coses clares. Se fan estudis, tesis doctorals, s'imprimèixen tones i tones de paper, se canta i se balla, se xerra i se pinta, i mil coses més amb l'excusa de cultura popular, d'ensenyar coses al poble ignorant. Res més contrari a la veritat. Ho feim per satisfer el nostre propi desig.

Idè, què s'hauria de fer per "ensenyar" als altres. La resposta tal volta siga ben senzilla, i com a tal, mà la de comprendre i de dur a terme: no fer res, procurar conèixer-se a un mateix i arribar a ser el que som.

Ho podriem comparar a un que té una casa nova buida i la vol omplir. S'hi posen mil coses que gairabé no serveixen per res. Per les parets, pels racons, per damunt i per davall la taula, pel corral i per dins els aigoveesos, cadires, llits, portes, cortines, quadres, llibres, revictes, caixes, ... per tot hi arriba a haver trastos i xirmes. I ningú cau en que és més senzill i pràctic tot el contrari. La casa més bonica i respectuosa és la de certes tribus i pobles menuts i oblidats en que la seva estància és una única habitació que serveix per moltes coses i no hi ha quasi res: una llitera en terra, una ribella per rentar-s'hi, una catifa, ... i res més. Això les basta. Gran lliçó, si la sapiguèssim aprofitar.

SUSCRIPCIONS A L'OBRA CULTURAL BALEAR DE SANT JOAN

MODALITATS.-

- 1a.- Soci per un any a l'Obra Cultural Balear . . . . 1.200 pts.-
- 2a.- Soci per mesos a l'Obra Cultural Balear . . . 100pts.cada mes
- 3a.- Soci a la revista de l'Obra Cultural . . 70 pts per cada n^o

XX

=====

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Y

NOTA.-

No se publicarà cap article que no vagi signat pel nom i llinatges de l'autor.

L'opinió expressada en els articles manifesta únicament la del seu autor, i no necessàriament la dels altres col·laboradors de la revista.